

BEWEGING IN BEELD:
motorische ontwikkeling bij
jonge kinderen observeren
en versterken

Dr. Eline Coppens

Postdoctoraal onderzoeker

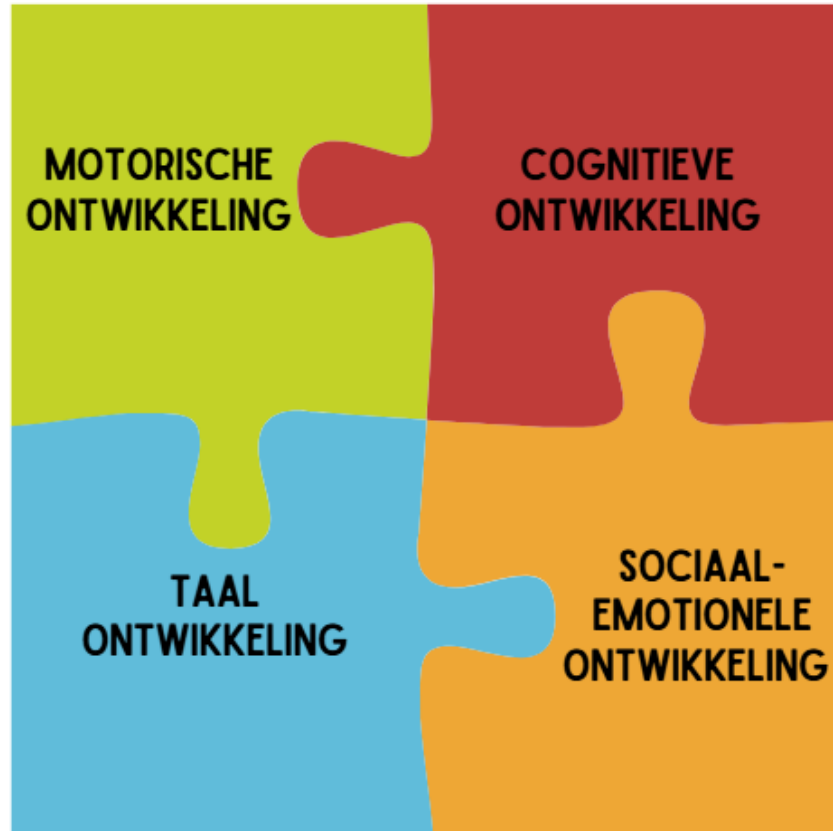

Laure Geirnaert

Master in Revalidatiewetenschappen en kinesithérapie bij kinderen

WIE ZIJN WIJ?

Onderzoekers op
het 1-2-3-MOVE!
Project

MOTORIEK

Onderdeel van algemene ontwikkeling
Invloed op NU en LATER

Welke handelingen deed jij vandaag al voor je naar hier kwam?

**MOTORISCHE
ONTWIKKELING**

Leren en
schoolse vaardigheden

Fitheid en
gezondheid

Sociale en
emotionele vaardigheden

INHOUDSTAFEL

1. Onze
bevindingen

2. Jullie input is
belangrijk

3. Ontmoet Leo

4. Een beetje
theorie

5. Oefenen maar!

6. Reflectie

Volg ons!

Kinderopvangprofessionals = Poortwachters

Belang van:

Kennis

Motivatie

Kansen

? Hoe zit motorische ontwikkeling momenteel in de opleidingen voor kinderopvangprofessionals én hoe belangrijk vinden leerkrachten dit?

INTERVIEWS

BELANG VAN MOTORIEK ALGEMEEN ERKEND

Peuters hebben een grote beweegdrang

Motoriek is belangrijk voor holistische ontwikkeling

VERKEERDE OPVATTINGEN

Motoriek = Fysieke activiteit

Motoriek = Risicovol spelen

BARRIÈRES

Middelen

Tijd

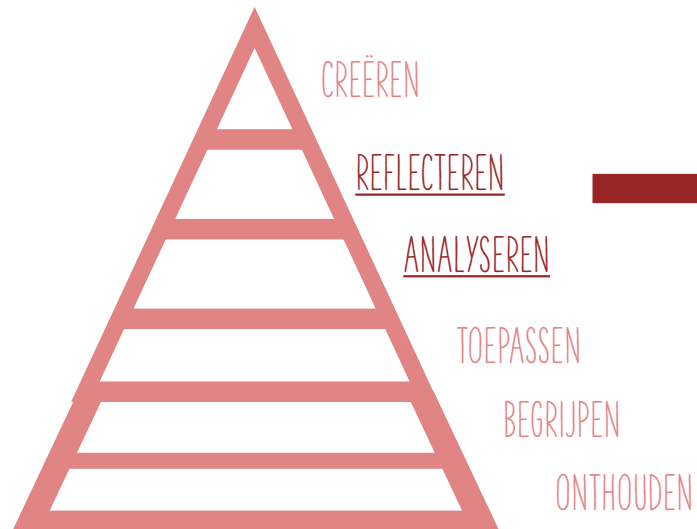
Ruimte voor interpretatie

STUDIE 1 - INTERVIEWS

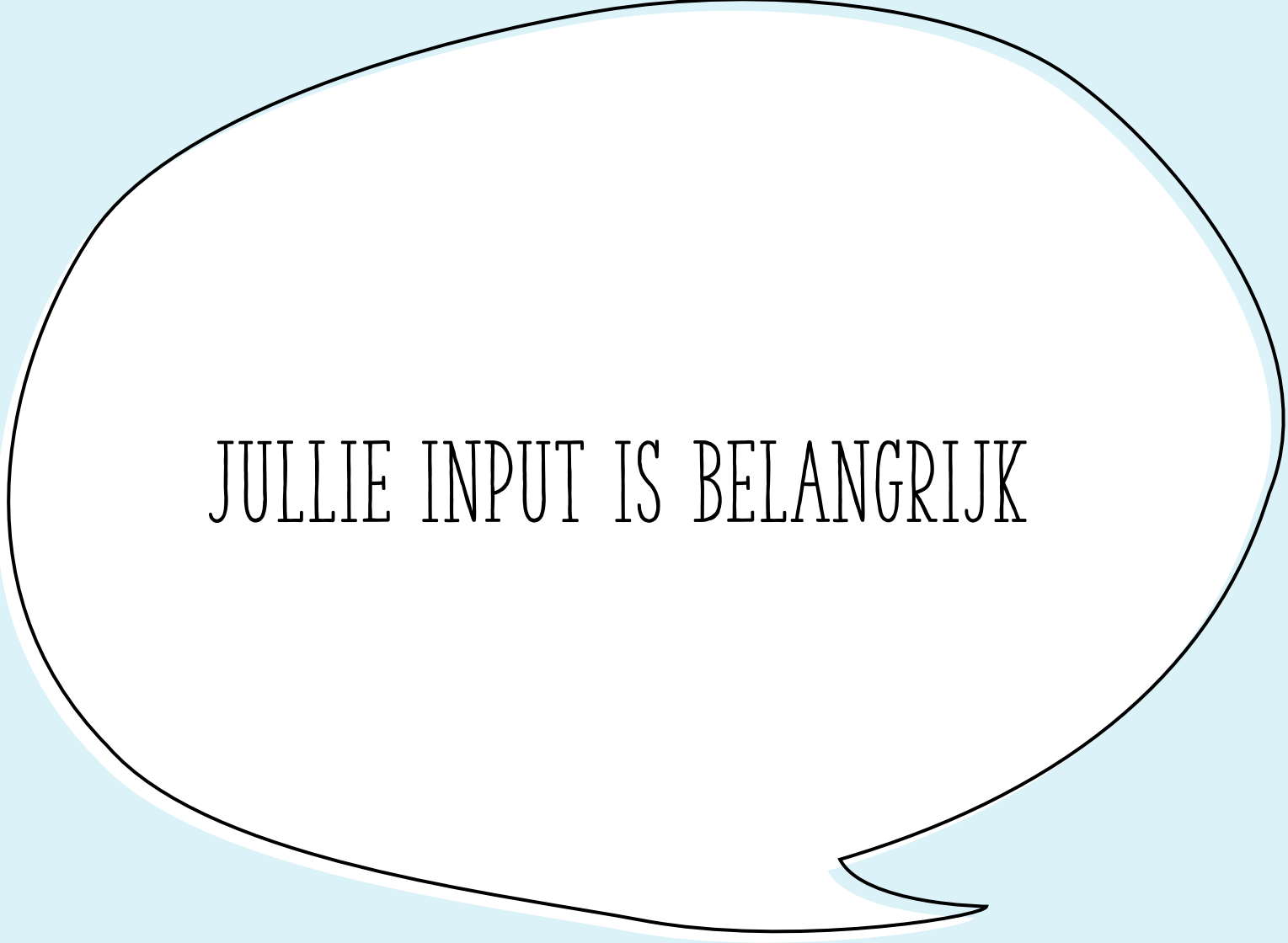

DE TAXONOMIE VAN BLOOM

Minder doelstellingen

Nood aan leren
observeren en
reflecteren rond
motorische
ontwikkeling?

JULLIE INPUT IS BELANGRIJK

ONTMOET LEO ! - BESPREEK NADIEN MET JE BUUR

Hoe oud schat je Leo?

Welke vaardigheden zag je?

- Welke vaardigheden bezit Leo reeds?
- Welke vaardigheden bezit Leo nog niet?

ONTMOET LEO !

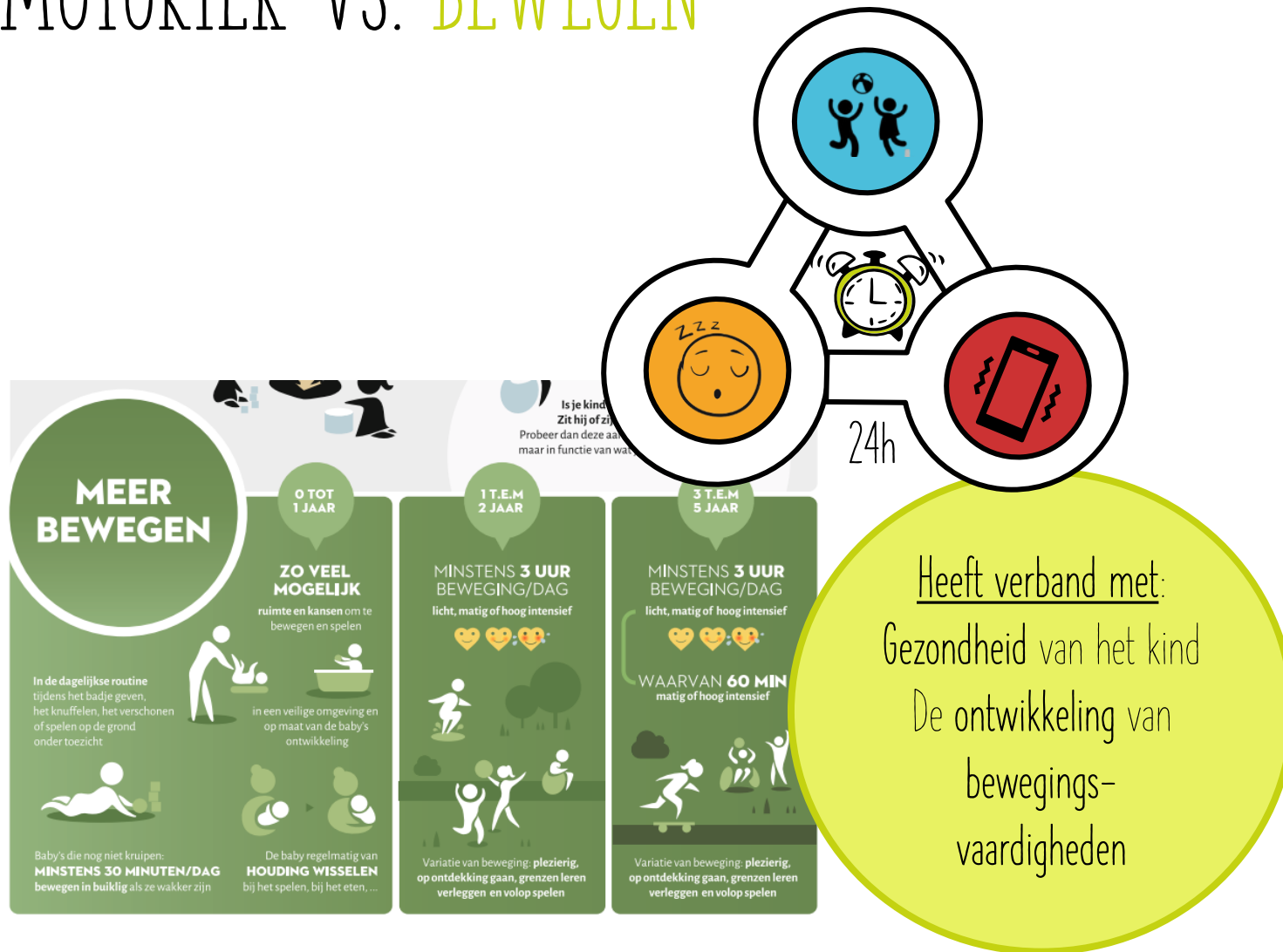
DE MOTORISCHE ONTWIKKELING VAN PEUTERS (1-3 JAAR)

WAT BEDOELEN WE
MET 'MOTORIEK'?

= KWALITEIT van bewegen: in welke mate is het kind in staat gecontroleerd, doelgericht en precies te bewegen?

≠ KWANTITEIT of HOEVEEL het kind beweegt

MOTORIEK VS. BEWEGEN

Richtlijnen voor jonge kinderen (0-5 jaar)

- Focus op **HOEVEELHEID** bewegen of 'Fysieke activiteit'
- **24uurs gedrag**: Samen met schermtijd en slaap
- Neemt toe met leeftijd

VEEL MEER DAN ENKEL MIJLPALEN...

WAT IS HET NUT VAN MOTORISCHE MIJLPALLEN?

Elke vaardigheid bouwt verder op en helpt om de volgende te verwerven

- ✓ Vroege detectie van mogelijks afwijkende patronen

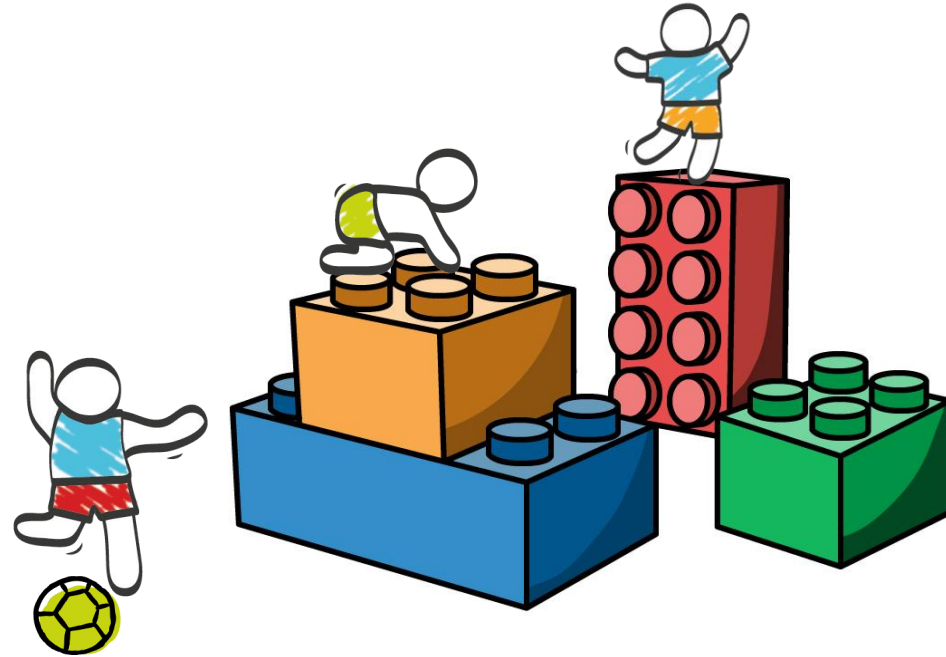
WAT IS HET GEVAAR VAN MOTORISCHE MIJLPALEN

- Geen rekening houden met individuele variabiliteit
 - Sommige onderliggende functies ontwikkelen vroeger dan andere (vb. Kruipen)

Fundamentele motorische vaardigheden

1. Locomotie
2. Stabiliteit
3. Object controle

BOUWSTENEN VAN (GROVE) MOTORIEK

LOCOMOTIE

= alle vaardigheden die met voortbeweging te maken hebben

= het vermogen om ons zelfstandig te verplaatsen van de ene plaats naar de andere

STABILITEIT

= Alle vaardigheden die draaien rond het behouden of herstellen van het evenwicht

OBJECT CONTROLE

= Alle vaardigheden die draaien rond het manipuleren of beïnvloeden van een voorwerp met de handen of de voeten, met als doel dat voorwerp te verplaatsen, te stoppen, vangen of richten.

VEEL VAARDIGHEDEN = SAMENSPEL

Bv. Springen en landen

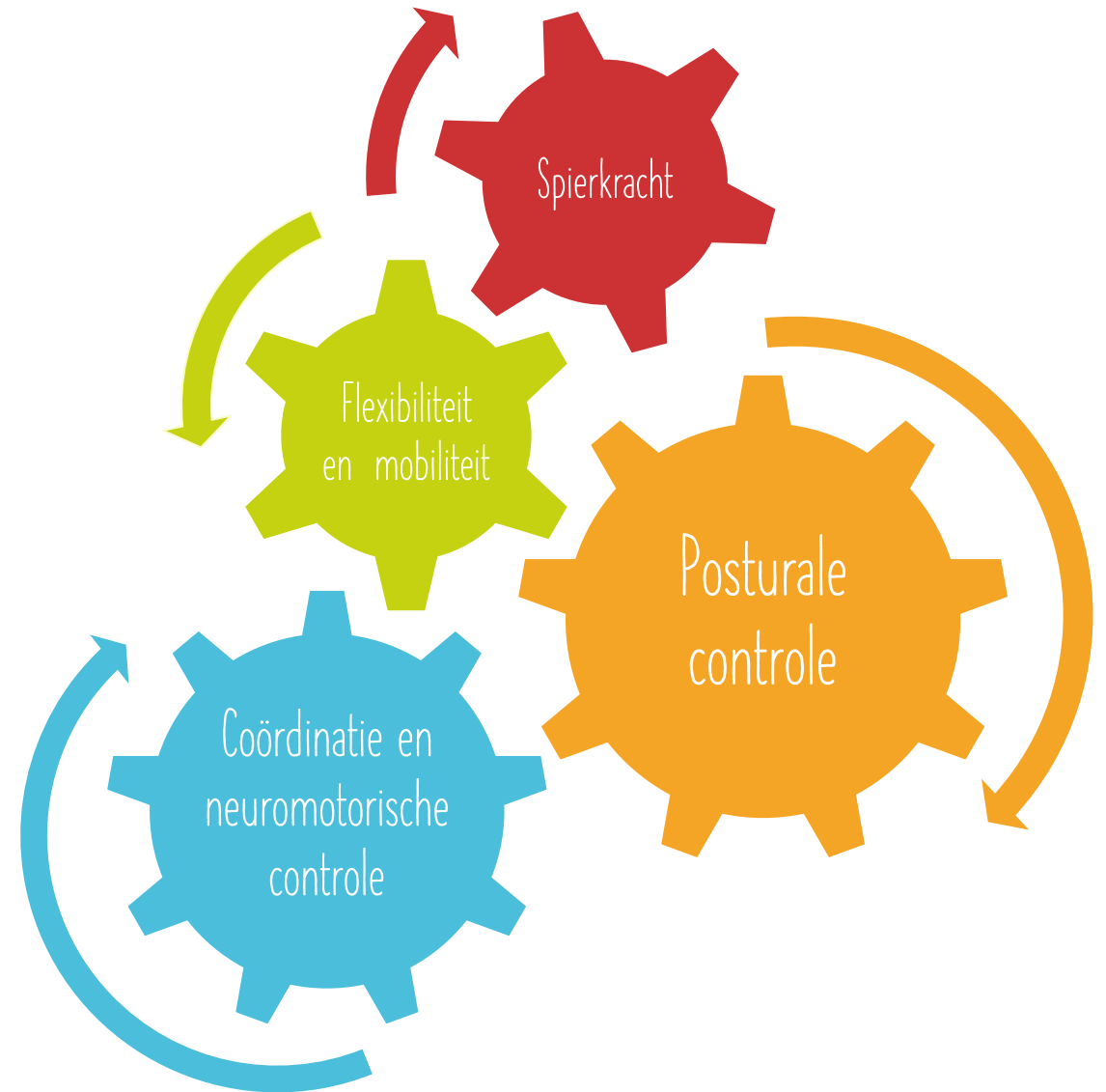
Fietsen

Hinkelen

...

HOE VERWERVEN WE MOTORISCHE VAARDIGHEDEN?

Belang van onderliggende functies

POSTURALE CONTROLE

- = Het vermogen om een bepaalde houding aan te houden en aan te passen.
- = 'basis' voor heel wat (vroeg) motorische vaardigheden

STATISCH

= mogelijkheid om zelfstandig
te zitten of te staan

ACTIEF

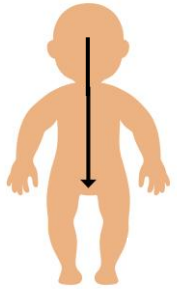
= mogelijkheid om houding aan te
houden tijdens beweging

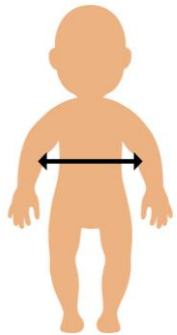
REACTIEF

= mogelijkheid om houding te
herstellen bij verstoring

VROEGE ONTWIKKELING

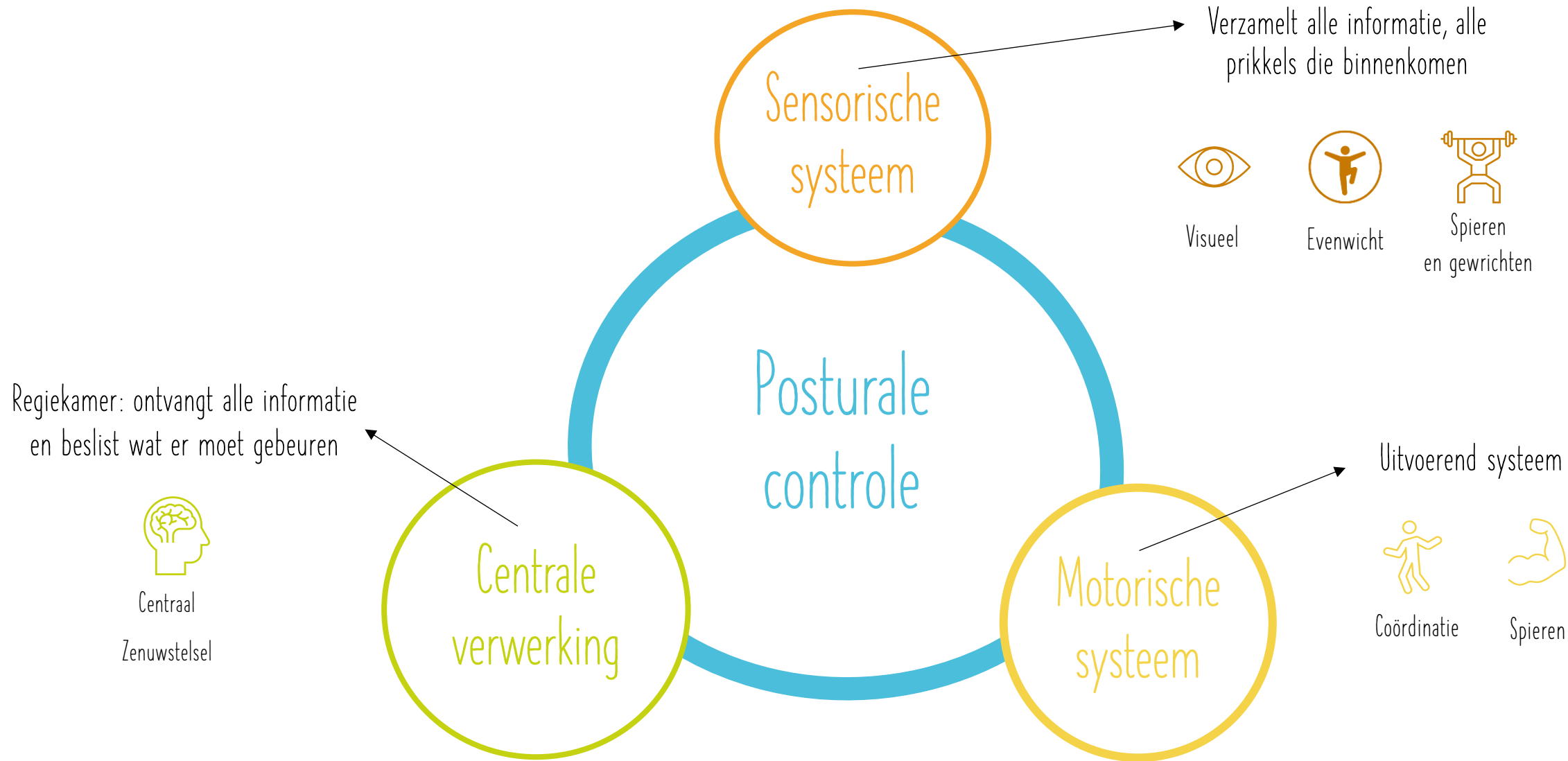

Cephalo-caudaal

Proximo-distaal

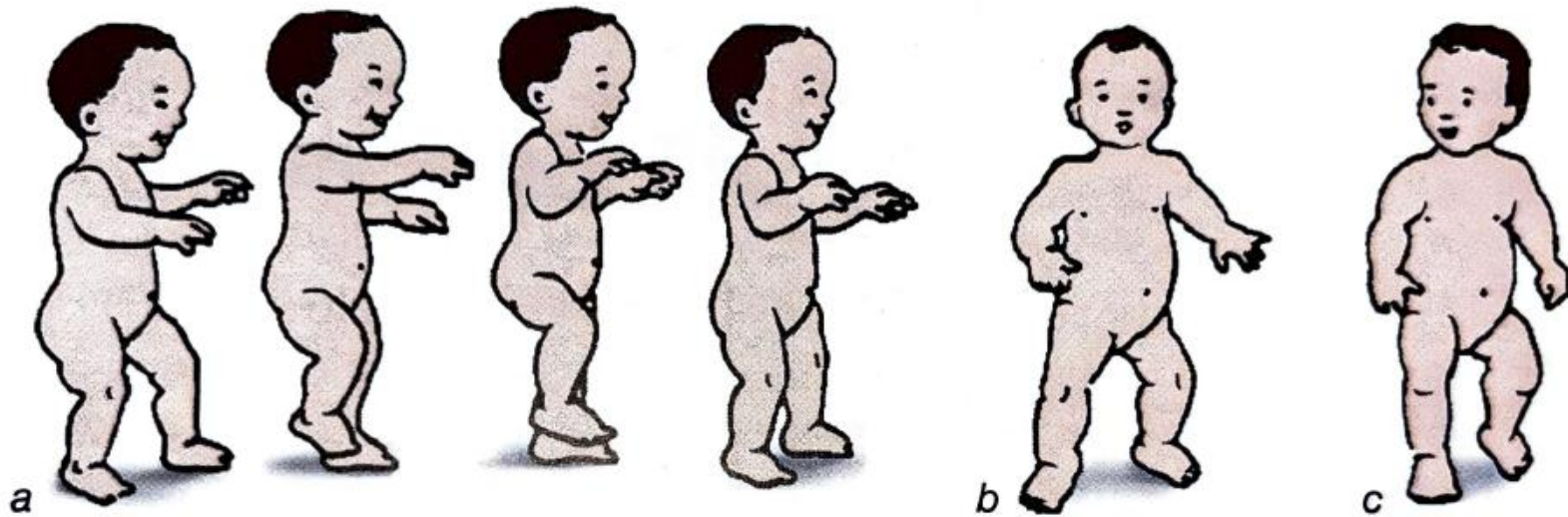
OEFENEN MAAR!

OMSCHRIJF WAT JE
OPMERKT BIJ
STAPPENDE PEUTERS

DE ONTWIKKELING VAN HET STAPPEN

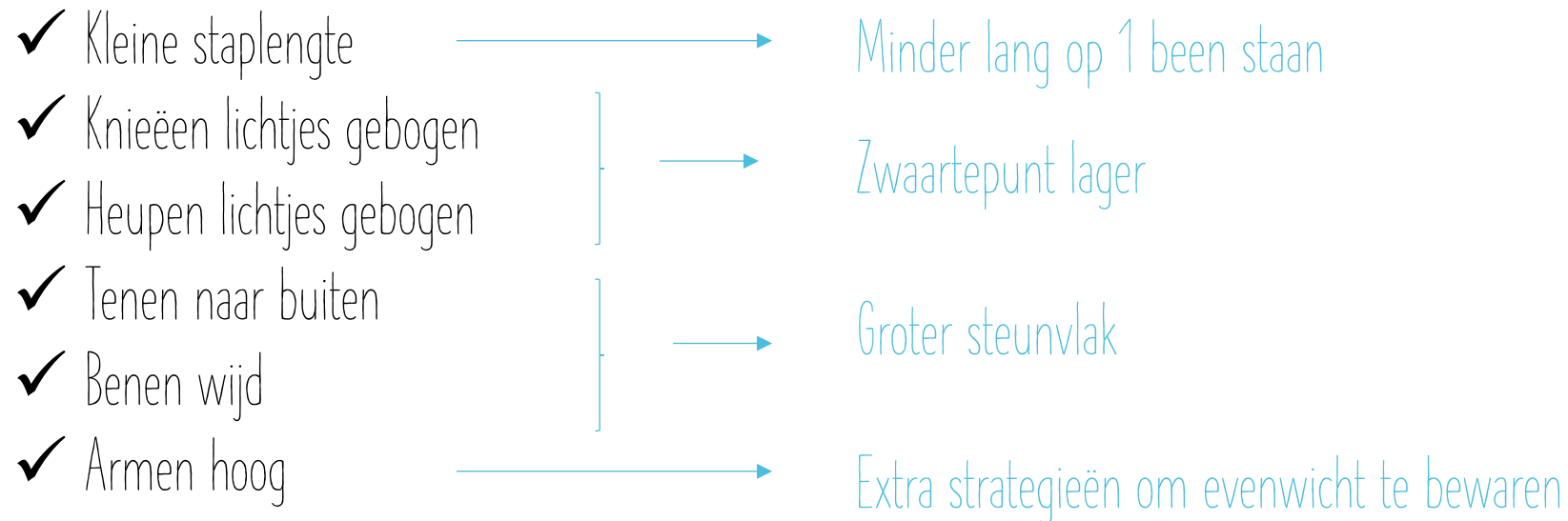

- ✓ Kleine staplengte
- ✓ Knieën lichtjes gebogen
- ✓ Heupen lichtjes gebogen
- ✓ Tenen naar buiten
- ✓ Benen breed
- ✓ Armen hoog

WAAROM DIT STAPPATROON?

Algemeen – nog onvoldoende **stabiliteit** door tekort aan:

- Spierkracht
- Posturale controle
- Coördinatie

LEO (18 MAAND) - STAPPEN

HOE SPEEL IK HIEROP IN?

1. Zone van naaste ontwikkeling

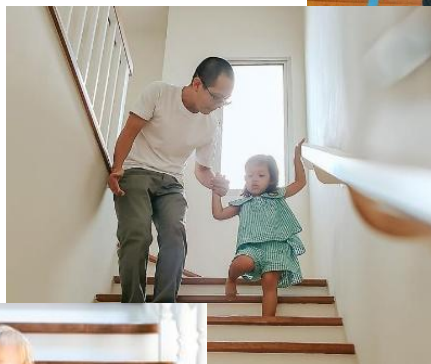
Kleine aanpassingen in of aan....

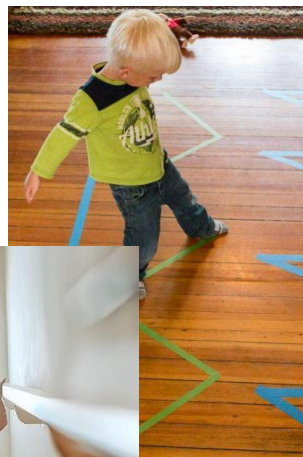
De taak

Het individu

De omgeving

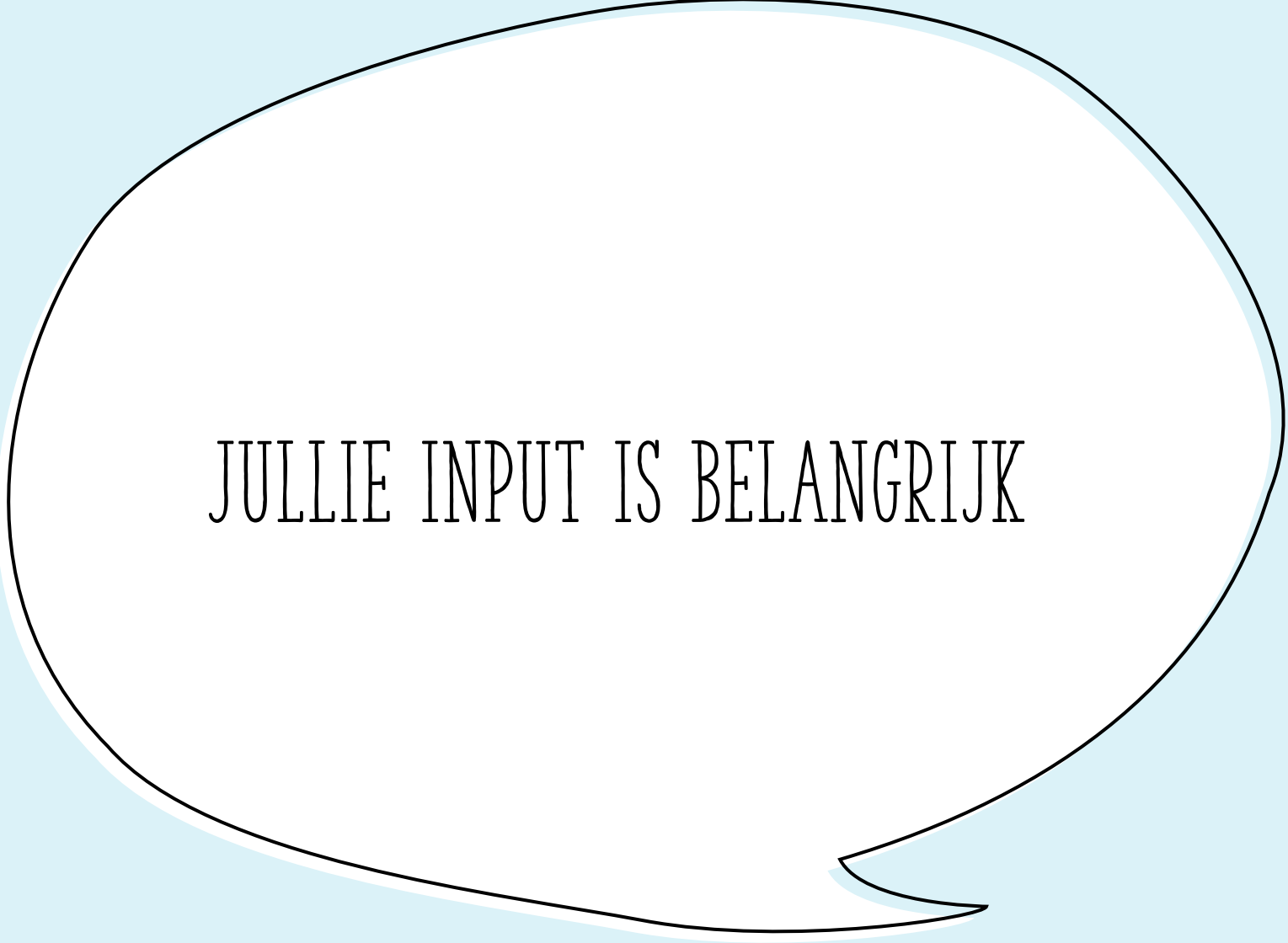
HOE SPEEL IK HIEROP IN?

2. Versterken van rompstabiliteit

WAT ZOU LEO KUNNEN GEBRUIKEN?

JULLIE INPUT IS BELANGRIJK

ONZE WEBSITE

INSTAGRAM

BEDANKT!

Bij vragen: 123move@ugent.be

Volg ons!

www.123move.be

REFERENTIES

- Berger, S. E., Theuring, C., & Adolph, K. E. (2007). How and when infants learn to climb stairs. *Infant Behavior and Development*, 30(1), 36–49.
- Coppens, E., Geirnaert, L., D'Hondt, E., Lenoir, M. (2025). Fewer toddlers above the norm? A short-term movement program to support motor competence in Flemish childcare and its practical challenges. *Journal of Motor Learning and Development*
- Folio, M. R., & Fewell, R. R. (2023). Peabody Developmental Motor Scales (3rd ed.). PRO-ED.
- Gallahue, D. L., Ozmun, J. C. & Goodway, J. (2021). *Understanding Motor Development: Infants, Children, Adolescents, Adults* (8ste editie). McGraw-Hill Education.
- Gandotra, A., Kotyuk, E., Bizonics, R., Khan, I., Petánszki, M., Kiss, L., Paulina, L. & Cserjesi, R. (2022). An exploratory study of the relationship between motor skills and indicators of cognitive and socio-emotional development in preschoolers. *European Journal of Developmental Psychology*, 1–16.
- Geirnaert, L., Laureys, F., Devlieghere, J., Lenoir, M. & Coppens, E. (Under revision). Teacher perspectives on integrating toddler motor development in pre-service educational programs for childcare professionals: A structured interview study. *Early Childhood Education Journal*.
- Haywood, K., & Getchell, N. (2009). Lifespan Motor Development.
- Newell, K. (1986). Constraints on the development of coordination. *Motor Development in Children: Aspects of Coordination and Control*.
- Piek, J. P., Dawson, L., Smith, L. M. & Gasson, N. (2008, oktober). The role of early fine and gross motor development on later motor and cognitive ability. *Human Movement Science*, 27(5), 668–681.
- Veldman, S. L., Santos, R., Jones, R. A., Sousa-Sá, E. & Okely, A. D. (2019, mei). Associations between gross motor skills and cognitive development in toddlers. *Early Human Development*, 132, 39–44.
- Vlahov E, Baghurst TM, Mwavita M. Preschool motor development predicting high school health-related physical fitness: a prospective study. *Percept Mot Skills*. 2014 Aug;119(1):279–91. PMID: 25153755.
- World Health Organization. (2019, 2 april). Guidelines on physical activity, sedentary behaviour and sleep for children under 5 years of age. In <https://www.who.int/> (Nr. 9789241550536). <https://www.who.int/publications/i/item/9789241550536>